

Oponentní posudek

Předmět posudku:

Doktorská disertační práce "**Strukturální fondy jako nástroj regionální politiky v souvislosti s podporou českých podniků v období vstupu do EU**"

Autor práce: **ing. Marek Beran**

Školitel: Doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.

Posudek vypracoval: Doc. RNDr. René Wokoun, CSc.

Konání obhajoby: Prosinec 2007

Předložená disertační práce ing. Marka Berana obsahuje 124 stran textu včetně značného množství příloh. Klasická struktura práce je v souladu s požadavky na disertace.

a) Vyjádření k aktuálnosti tématu disertační práce

Tématika strukturálních fondů z hlediska jejich působení na hospodářský a sociální vývoj regionů se sice dostává do popředí pozornosti příslušných odborných kruhů, avšak prací, přinášejících analytické poznatky, jež se přímo vztahují k tomuto problému, je mnohem méně, než bychom očekávali vzhledem k jejich významu. Téma disertační práce je tedy značně aktuální, a to zejména ve vztahu k podpoře českých podniků v době po vstupu do EU. Vypracování a předpokládané publikační využití oponované disertační práce je tedy, se zřetelem na silně pocíťovanou potřebu kvalitních studií ke strukturálním fondům, nesporně prospěšné.

b) Zda disertační práce plnila stanovený cíl

Ve východiscích práce (kapitola 3.2.) formuloval doktorand tři hypotézy, přičemž v kapitole 6.7. s nimi pak porovnává své dosažené výsledky. Autor dochází k pozitivním zjištěním ve všech třech případech.

V disertační práci si autor zvolil hlavní cíl a šest dílčích cílů. Hlavní cíl disertace je stanoven v obecné rovině (zejména první část hlavního cíle) a i když jej doktorand splnil, nepředstavuje s ohledem na určité množství českých publikací žádný zásadní

vědecký či odborný (pro podnikovou praxi) přínos. V zásadě zajímavější a z pohledu vědeckého a zejména aplikačního jsou poslední čtyři z uvedených dílčích cílů (vytipovat problémy při čerpání fondů EU a vytýčit možnosti jejich řešení; vytvořit pomocný odborný materiál pro možnosti čerpání fondů EU MSP v krajích v ČR se zaměřením na Zlínský kraj; zmíněný materiál vytvořit tak, aby usnadnil orientaci v dané problematice a v možnostech čerpání fondů EU a aby byl použitelný pro odbornou i pro laickou veřejnost; nalézt vhodné metody a postupy pro rozhodování firem při využívání finančních prostředků ze zdrojů EU s ohledem na jejich cíle). V podstatě všechny cíle autor splnil, přičemž splnění výše uvedených čtyř dílčích cílů považuji za kardinální pro disertaci. Právě ve splnění posledních uvedených dílčích cílů lze spatřovat určitý přínos disertace.

c) K postupu řešení problému a k výsledkům disertační práce s uvedením konkrétního přínosu studenta

Doktorand použil doporučený postup, tedy jeden z možných postupů pro řešení stanovených problémů.

Autor se seznámil s řadou zdrojů, tvořících teoreticko-praktické pozadí dané tematiky. První část disertace tvoří vyhodnocení programů a dokumentů, týkajících se podpory MSP, pocházejících jak z České republiky, tak i z Evropské Unie. Z hlediska záměrů své práce v této kapitole autor charakterizuje široký okruh daného typu dokumentů. Jejich přehled je v rámci sledované tematiky téměř vyčerpávající. Z dílčích závěrů k této části práce je patrné, že programy a dokumenty jsou zde hodnoceny především podle jejich využitelnosti v dalších částech práce.

V rámci analýzy provedl doktorand dvě vlastní šetření pomocí dotazníkové metody, přičemž každé z těchto šetření zaměřil na jinou část zkoumané problematiky tak, aby získal relevantní data. Tato šetření ještě vcelku vhodně doplnil o řízené rozhovory a další metody vedoucí ke zjištění zkušeností s implementací strukturálních fondů. Teprve na tato šetření a rozhovory navázaly metody zpracování dat a jejich interpretace. K uvedenému postupu doktoranda nelze nic namítat.

Výsledky disertace jsou uvedeny postupně ve třech základních skupinách. Jako první je prezentováno shrnutí nejdůležitějších poznatků o regionální a strukturální politice EU a zhodnocení stavu finanční pomoci ze strukturálních fondů pro ČR, speciálně ve vztahu k podpoře MSP. Tato část disertace je zpracována přehledně, nicméně

nějaké převratné novinky nepřináší. Doporučil bych pro případné publikování doplnit ještě citace v této části disertace.

Druhou skupinu výsledků tvoří vyhodnocení dotazníkových šetření. Tyto výsledky jsou zajímavé a do značné míry přínosné, avšak postrádám jejich hlubší statistickou analýzu, např. za použití testů významnosti, faktorové či shlukové analýzy. Tyto pasáže jsou přesto z celé disertace nejoriginálnější.

Vytvořený metodický postup pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU pro podnikatelské subjekty tvoří třetí část výsledků. Autor ve své práci vychází z již publikovaných a doporučovaných metod, přičemž navrhl postup firmy při získávání finančních prostředků a zároveň při podání příslušných žádostí.

V kapitole 6.7 porovnává autor dosažené výsledky s hypotézami, přičemž platnost u všech hypotéz potvrzuje.

Na závěr šesté kapitoly autor uvádí své poznámky k novému programovacímu období regionální a strukturální politiky pro období 2007 až 2013, včetně situace s novými operačními programy ČR. Autorovi poznámky jsou stručné, proto, jak sám uvádí, nové programovací období nebylo předmětem disertace a doporučuje tyto otázky dále rozpracovat.

Hlavní přínos autora spatřuji v provedených dotazníkových šetření, prezentaci jejich výsledků, přiměřeném porovnání stanovených hypotéz s výsledky disertace a v neposlední řadě v návrhu metodického postupu pro čerpání finančních prostředků z fondů EU pro MSP v ČR.

d) K významu pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

Význam disertační práce pro vědu a zejména pro praxi spatřuji především ve vytvoření metodického postupu firem při získávání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a v prezentaci výsledků šetření ve firmách.

e) K formální úpravě disertační práce a její jazykové úrovni

Disertační práce má odpovídající jazykovou úroveň. Formální úprava práce je poměrně dobrá, přílohy vhodně doplňují vlastní textovou část.

f) K publikační činnosti studenta

Doktorand publikoval přiměřený počet prací, zpravidla jde o publikace s přímou vazbou k tématu disertace.

Závěr posudku:

Celkové pojetí práce se vyznačuje vyvážeností, pokud jde o její teoretické, faktografické, analytické a syntetické (především dílčími závěry a závěrečnou kapitolou reprezentované) součásti.

Hodnocená disertační práce svědčí o značném zájmu autora o danou tematiku, o velkém objemu kvalitní práce, která byla v souvislosti se zkoumáním dané problematiky z jeho strany vynaložena, stejně jako o jeho schopnostech soustředit a zpracovat rozsáhlé podkladové materiály a rovněž je interpretačně využít i postihovat příčinné souvislosti mezi zkoumanými jevy. Práce využívá široký okruh zdrojů a informačních souborů. Obohacuje poznatkový fond v příslušných věcných oblastech.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí.

Ve Zlíně, dne 22.11.2007

Doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
Ředitel Ústavu veřejné správy a regionálního rozvoje
Fakulta managementu a ekonomiky UTB ve Zlíně